

Design

Nystartede Eikund skal sette norske møbelklassikere i produksjon igjen.

Frem fra glemmselen

TEKST *Line Blikstad*
FOTO *Sigrud Bjorbekkmo*

Oslo / Hellvik

DET ER 2014. Morten Hippe jobber for den danske møbelprodusenten Carl Hansen & Søn, kjent for en rekke møbelklassikere. Nå skal han pusse opp leiligheten, og kontakter møbelsnekkeren Frode Tingbø for å få laget et skreddersydd kjøkken.

De to begynner å snakke om de norske møblene som ble tegnet på 1950 og -60-tallet, men som ikke er å få tak i lenger. Og der får de en idé: Hva med å starte et firma som samler de beste norske designklassikerne – og sette dem i produksjon?

– Som utdannet industridesigner hadde jeg lenge hatt designhistorie som hobby, og fordypet meg i alt som hadde å gjøre med norske så vel som internasjonale produkter og formgivere, sier Hippe.
– Jeg visste at det var mye norsk gull der.

TYPISK NORSK. Fredrik Kayser, Torbjørn Afdal, Bendt Winge, Sigmund Resell, Torbjørn Bekken, Arne Halvorsen og Gunnar Sørlie. På 1950 og -60-tallet er de en del av den store norske designbølgen, og formgir møbler som blir eksportert til hele verden. Presidentfruen Jacqueline Kennedy er en av kundene, keiseren av Japan en annen.

De norske formgiverne arbeider fortrinnsvis i heltre, de står bak håndverksmøbler, masseproduksjon og flatpakkede møbler. De tegner både produkter som er blitt designkoner – og prototyper som aldri kommer i produksjon. Siden er mange av disse møblene blitt glemt. Noen står kanskje fortsatt i private hjem, andre på museum, mens noen kun eksisterer i form av gamle tegninger.

Det vil nystartede Eikund, som består av Morten Hippe (40), Frode Tingbø (37), Jørgen Tengesdal (38) og Kriss Elde (35), gjøre noe med. Per i dag har de fått rettighetene til å produsere rundt 30 norske møbelklassikere som ikke finnes på markedet. Og flere skal det bli.

– Noen av de gamle klassikerne produseres fortsatt, men det var veldig overraskende å oppdage at ingen har tenkt på å ta grep om helheten, og at så mange norske ikoner er glemt, sier Hippe. →

↓ **Firkløver.** Grunnleggerne av Eikund har fått rettighetene til å produsere rundt 30 norske møbelklassikere. Fra venstre, Frode Tingbø, Morten Hippe, Jørgen Tengesdal og Kriss Elde.

✓ **Klassiker.** Lenestolen Krysset ble tegnet av Fredrik Kayser i 1955. Nå blir den satt i produksjon igjen.

Vi nordmenn tenker at alt som skjer utenfor Norge, er mer interessant, og har ikke turt å vise at vi også er dyktige

MORTEN HIPPE – designer

→ – Hva tror du det skyldes?
– Det er vel typisk norsk. Danskene har vært flinke til å promotere seg selv, og har gjort stor suksess med å relansere gamle klassikere. Mens vi nordmenn tenker at alt som skjer utenfor Norge, er mer interessant, og har ikke turt å vise at vi også er dyktige.

RETTIGHETER. Det første Morten Hippe gjorde, var å kartlegge hvilke formgivere og produkter som kunne være aktuelle for relansering. Etter undersøkelsen plukket han opp telefonen og begynte å ringe rundt for å finne ut hvem som satt på rettighetene til de gamle møblene.

– Det var litt vrient å finne ut av hvem de forskjellige rettighetshaverne var, men alle var positive og syntes det var stort at noen ønsket å trekke frem produktene igjen. Ingen av de involverte takket nei til å være med, sier Hippe.

Så begynte jobben med å velge produkter. Firkloveret bak Eikund mener at det finnes overraskende mye norsk design fra midten av forrige århundre, men at ikke alt er like bra.

– Vi plukket ut det som er særegent norsk innenfor rådende trender den gangen, sier Hippe.

Han lagde en ramme for utvelgelsen: Det kunne ikke bare handle om estetikk eller personlige synspunkter. Produktene skulle stå på egne ben og samtidig være en del av en større kolleksjon.

– Formgiveren skulle være viktig i norsk eller eventuell internasjonal sammenheng. Vi måtte ha tilgang til arbeidstegninger og helst det originale produktet, siden det er den beste referansen når du skal produsere noe på nytt, sier han.

Tegninger ble hentet ut fra museer, og datteren til Fredrik Kayser lånte eksempelvis ut en kasse med tegninger som viste seg å være originaler.

– Det har vært viktig å velge produkter med en forenklet eleganse og et eget særpreg, sier Hippe.

– For å unngå retrofølelsen vil noen av teakmøblene komme i eik, og skaiseter vil bli byttet ut med lær. Kolleksjonen skal oppleves som tidløs, men den må ikke bli tam.

HOTELLSTOL. På rommene til hotellkjeden Choice sitt nye luksushotell At Six i Stockholm, står en stol få har sett siden Rastad & Relling lanserte den for første gang i 1960. Modell 3238 av Torbjørn Bekken er hverken en spisestol eller en lenestol, men noe midt i mellom – og det første produktet til Eikund.

– Jeg hadde samarbeidet med Choice da jeg jobbet i Carl Hansen & Søn, og hadde et møte med dem i slutten av 2016, samtidig som de tilfeldigvis jobbet med det nye hotellet, sier Hippe.

– De manglet en stol til skrivebordene, og da vi presenterte konseptet vårt, så de på hverandre og sa: Den der skal vi ha! →

— **1**
I tiden. Noen av møblene som tidligere ble produsert i teak, vil nå komme i eik. – Vi bruker ikke materialer fra regnskogen, sier Jørgen Tengesdal.

— **2**
Hjemme best. Fabrikken til Eikund holder til på idylliske Hellvik utenfor Egersund.

— **3**
En av 55. Krysset av Fredrik Kayser vil først komme i et begrenset opplag på 55 stoler. Så blir den produsert i standardutgaver.

— **4**
Gjør det selv. I 2014 lurte Frode Tingbø (bildet) og Morten Hippe på hvorfor det er så få norske møbelklassikere i produksjon. Nå har de tatt saken i egne hender.

— **5**
Frem i lyset. Gamle arbeidstegninger og originale møbler har vært de beste referansene i arbeidet med å ta frem de nye produktene.

↓
Eikund
Norsk møbelprodusent.

eikund.com

Grunnlagt i mai 2016 av Frode Tingbø, Morten Hippe, Jørgen Tengesdal og Kriss Elde.
Skal produsere en samling møbelklassikere tegnet av Torbjørn Bakken (1919–2010), Sigurd Resell (1920–2020), Torbjørn Afdal (1917–1999), Fredrik Kayser (1924–1968), Arne Halvorsen (1929–), Gunnar Sørli og Bendt Winge (1907–1983).
Fabrikk på Hellvik utenfor Egersund.

← **Store planer.** Det var vrient å finne ut av hvem de forskjellige rettighetshaverne var. Men da de fikk høre om Eikunds planer, var det ingen som takket nei til å være med.

Vi skulle ønske at vi kunne produsere opp alle modellene fra start. Men vi må ta én ting av gangen

MORTEN HIPPE – designer

→ Eikund hadde tilgang til originaltegningene og selve stolen, og fikk en kort deadline. Da hotellet åpnet i mars sto 331 stoler – én på hvert rom – ferdige.

De første møblene, inkludert stolen 3238, vil komme på markedet i løpet av høsten. En salongbordserie designet av Torbjørn Bekken i 1958 er også på gang, sammen med lenestolen Krysset av Fredrik Kayser fra 1955. Stolen vil først bli lansert i en begrenset produksjon på 55 eksemplarer, der maljene og de fire trepluggene i krysset er byttet ut med messing.

– Vi skulle ønske at vi kunne produsere opp alle modellene fra start, sier Hippe.
– Men vi må ta én ting av gangen.

HJELP FRA JAPAN. Flere av møblene har vært lette å få tak i. Andre har vært nesten umulige. Den såkalte Glidestolen av Bendt Winge fra 1959 har gründerne bare sett bilder av: en ramme i eik, med et sete i saueskinn, som kan justeres frem og tilbake. Lenestolen har historisk vært lenket til flere produsenter, med noen justeringer, og lenge fantes trolig det eneste gjenværende eksemplaret hjemme hos sønnen til Winge.

Så ble den solgt på auksjon.

– Etter en del leting ble det konstatert at tegningene mest sannsynlig var blitt kastet ved en feiltagelse, sier Hippe.

– Men etter seks måneder fikk vi sporet opp selve stolen.

Den var blitt kjøpt av den japanske samleren og forfatteren Noritsugu Oda, som skal ha verdens største samling møbler tegnet av danskene Finn Juhl og Hans Wegner – og som tilfeldigvis også er professor i illustrasjon.

Morten Hippe smiler.

– Nå har Oda laget helt nye, håndlagede tegninger av stolen. Jeg har nettopp fått en hentelapp fra posten og skal plukke dem opp senere i dag, sier han.

– Det er et stykke norsk designhistorie som vi trodde var *long gone*. **D2**

→ **Nye materialer.** Lenestolen Krysset av Fredrik Kayser.

→ → **På hotell.** Stolen 3238 av Torbjørn Bekken heter nå Veng.

↘ **Femtitallet på nytt.** Salongbordserien av Torbjørn Bekken ble tegnet i 1958. Nå har den fått navnet Evja.

ALLE FOTO: TOM HAGA